

Svendborg Kommune

Att. Bo Tønnesen

svendborg@svendborg.dk

Holmens Kanal 22

1060 København K

Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 3008

Vedrørende Svendborg Kommunes henvendelse om etableringstilskud til kvindekrisecenter

Doknr.
737435

Det tidligere Børne- og Socialministerium modtog fra det tidligere Økonomi- og Indenrigsministerium Svendborg Kommunes henvendelse af 15. maj 2019.

Dato
06-09-2019

Svendborg Kommune anmoder om en skriftlig udtalelse vedrørende muligheden for, at kommunen yder et etableringstilskud på 650.000 kr. til privates etablering af et kvindekrisecenter.

Vedlagt henvendelsen er en projektbeskrivelse om kvindekrisecentret og et notat udarbejdet af AdvokatFyn A/S. Advokaten finder med henvisning til kommunalfuldmagtsreglerne, at det *"vil [...] være tvivlsomt, om kommunen lovligt vil kunne yde tilskud til etablering af et sådant kvindekrisecenter."*

Svendborg Kommune har den 24. maj 2019 desuden anmodet det daværende Børne- og Socialministerium om en udtalelse vedrørende § 14, stk. 2, i finansieringsbekendtgørelsen i forhold til fortolkning af begrebet "delt finansieringsansvar".

Social- og Indenrigsministeriet kan vejledende udtale følgende:

Regelgrundlaget

Det fremgår af § 173 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 med senere ændringer (herefter serviceloven), at det er kommunen, der endeligt afholder udgifterne efter serviceloven.

Bestemmelsen er sålydende:

"§ 173. Kommunen afholder endeligt udgifterne efter denne lov."

Ydelser og tilbud på det sociale område finansieres som hovedregel ved, at kommunen og leverandøren aftaler pris og ydelse i forhold til den konkrete borger med udgangspunkt i den vejledende takst, som tilbuddet har beregnet og offentliggjort. Det betyder, at de visiterende kommuner betaler en på forhånd aftalt pris til leverandøren. Leverandøren kan være kommunal, regional eller privat. Leverandøren kan også være kommunen selv.

Det gælder dog særligt for tilbud efter servicelovens § 109 (kvindekrisecentre) og § 110 (forsorghjem m.v.), at taksten er fast og ikke kan fraviges ved aftale mellem kommune og leverandør.

Servicelovens § 174 indeholder regler om finansieringen af og takstberegningen for ydelser og tilbud efter serviceloven.

Bestemmelsen er sålydende:

”§ 174. Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter denne lov, jf. dog stk. 3. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.

Stk. 2. Hvis en kommune anvender en anden kommunes eller en regions tilbud efter denne lov, skal krav om betaling herfor på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1, være fremsat, senest 12 måneder efter at hjælpen er ydet.

Stk. 3. Børne- og socialministeren fastsætter regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om hvilke ydelser og tilbud efter loven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1 kan fraviges.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 5. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner efter § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, for børn og unge uden lovligt ophold her i landet.

Stk. 6. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om opkrævning af en fast takst hos kommunerne, når unge under 18 år har ophold i Kriminalforsorgens institutioner.”

Af forarbejderne til servicelovens § 174, stk. 3,¹ fremgår bl.a. følgende:

”3.4. Revision af takstreglerne på det sociale område

[...]

3.4.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

[...]

Muligheden for at fravige takstprincippet og i stedet indgå aftale om abonnementsordninger eller andre ordninger, der indebærer fælles finansiering uden direkte sammenhæng til anvendelsen af tilbuddene, vil være et væsentligt element i muligheden for at understøtte efterspørgslen efter de mest specialiserede tilbud.

Konkret foreslås det, at det kommer til at fremgå af loven, at kommunale, regionale og private leverandører eller driftsherrer skal fastsætte vejledende omkostningsbaserede takster for ydelser, samt at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold får hjemmel til at fastsætte nærmere regler om beregningsgrundlag, hvilke ydelser efter serviceloven, der er omfattet af takstreglerne, samt om hvornår og hvordan udgangspunktet om takstberegning kan fraviges, og der fx kan anvendes abonnementsordninger e.l.

Takstreglerne vil blive fastsat, så de er ens for private, kommunale og regionale leverandører og driftsherrer med de forskelle, der følger af forskellene i de forskellige driftsherretypers budget- og andre styringsmæssige forudsætninger. Reglerne vil blive fastsat sådan, at der sikres sammenhæng til det budget, der er godkendt af socialtilsynet for så vidt angår tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn. Reglerne vil desuden blive fastsat sådan, at de administrative byrder for både private og offentlige leverandører bliver mindst mulige.”

[...]

Til nr. 11

Det foreslås, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fortsat får hjemmel til at udbyde bestemmelsen om fastsættelse af vejledende omkostningsbaserede takster i en bekendtgørelse.

[...]

Det vil desuden blive fastsat, at der skal beregnes takster for følgende typer af ydelser efter lov om social service, uanset om de leveres af private, kommunale eller regionale leverandører:

[...]

– § 109 (ophold på kvindekrisecentre m.v.).

[...]

¹ Jf. [L 165, fremsat den 26. marts 2014, Folketingsåret 2013/14.](#)

Udgangspunktet for de foreslåede regler vil således lige som efter gældende regler være, at tilbud og ydelser på det sociale område finansieres via de visiterende kommuners betaling af en takst, der fastsættes for de enkelte ydelser, også når de enkelte ydelser leveres f.eks. som led i ophold i en boform efter servicelovens § 108, hvor der typisk både vil være tale om en opholdsydelse efter lovens § 108 og indholdsmæssige ydelser efter f.eks. §§ 83 og 85.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.2. foreslås det dog, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold får hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, hvornår udgangspunktet om beregning af vejledende takster for enkeltydelser kan fraviges.

Det betyder, at der på bekendtgørelsesniveau vil blive fastsat regler om, hvornår og hvordan private og offentlige driftsherrer kan indgå aftaler om f.eks. frivillige abonnementsordninger eller andre former for fleksible finansieringsordninger, hvor der ikke er en direkte sammenhæng mellem en leveret ydelse og den pris, myndighedskommunen betaler.

[...].”

De nærmere regler om finansiering af ydelser og tilbud omfattet af serviceloven er fastsat i bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2017 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (herefter finansieringsbekendtgørelsen).

§ 14 i finansieringsbekendtgørelsen er sålydende:

”§ 14. Den kommunale, regionale eller private driftsherre kan med henblik på at oprette eller opretholde tilbud indgå følgende aftaler med en eller flere kommunalbestyrelser:

- 1) Forpligtende købsaftaler, hvorved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre.
- 2) Aftaler om delt finansieringsansvar, hvorved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre.”

Af vejledning nr. 9347 af 28. marts 2017 om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven (Vejledning 1 til serviceloven) fremgår følgende om forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar:

”222. Efter § 14 i [finansierings-]bekendtgørelsen kan der aftales mere fleksible finansieringsordninger af tilbud. Det drejer sig om forpligtende købsaftaler og aftaler om delt finansieringsansvar.

223. Forpligtende købsaftaler indebærer, at en eller flere kommuner indgår aftale med et konkret tilbud om at garantere for betaling af et bestemt antal pladser i en aftalt periode. Aftalen kan indgås med såvel kommunale, regionale og private driftsherrer.

Formålet med at indgå en købsaftale skal være at oprette eller opretholde tilbud. Det kan f.eks. være, at man ønsker at sikre et bestemt tilbuds opretholdelse, eller, hvis der er tale om et nyoprettet tilbud, at tilbuddet kommer godt i gang. Muligheden for at sikre det økonomiske grundlag er med til at øge incitamentet til at oprette og drive også specialiserede tilbud med varierende efterspørgsel.

224. Delt finansieringsansvar indebærer, at en eller flere kommuner påtager sig at bidrage til driftsgrundlaget af et konkret tilbud, uden at kommunen selv er driftsherre. På den måde kan kommunerne bidrage til at sikre, at også meget specialiserede tilbud oprettes og opretholdes.”

Social- og Indenrigsministeriets vurdering

Social- og Indenrigsministeriet finder, at der ikke ses at være noget til hinder for, at en privat driftsherre med henblik på at oprette eller opretholde tilbud kan indgå aftaler med en eller flere kommunalbestyrelser om delt finansieringsansvar, hvorved forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre. Der kan henvises til § 14 i finansieringsbekendtgørelsen.

Det ses ikke at være noget til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan yde et etableringstilskud eller anden form for driftstilskud til et privat tilbud efter serviceloven.

Da spørgsmålet er reguleret i serviceloven, skal det ikke (tillige) vurderes efter kommunalfuldmagtsreglerne. Disse regler finder således alene anvendelse i det omfang den skrevne lovgivning ikke indeholder hjemmel til eller er til hinder for en kommunal opgavevaretagelse.

Social- og Indenrigsministeriet har med ovenstående alene forholdt sig til kommuners mulighed for at yde økonomisk tilskud til private tilbud efter serviceloven som f.eks. kvindekrisecentre i relation til servicelovens regler og til kommunalfuldmagtsreglerne. Ministeriet har dermed ikke forholdt sig til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Liza Lund Højgaard Jensen